

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

IX. tečaj.

V Gorici, 1889.

3. zvezek.

Odpustki in pobožnosti meseca novembra.

(— A. —)

Navadne pogodbe za popolni odpustek so: spoved, obhajilo in v cerkvi moliti po namenu svetega očeta.

1. novembra popolni odpustek podeljen udom bratovščine presvetega rožnega venca in udom živega rožnega venca.

P. O. (popolni odpustek) podeljen udom bratovščine presvetega Serca Jezusovega, ta dan, ali pa prihodnjo nedeljo in še enkrat v mesecu katerikoli dan.

P. O. za ude „vednega češčenja presvetega Rešnjega Telesa“.

2. novembra P. O. podeljen udom bratovščine presvetega Rešnjega Telesa.

3. novembra P. O. podeljen udom bratovščine rožnega venca, prva nedelja v mesecu; glede teh odpustkov glej drugi zvezek 9. tečaja.

12. novembra P. O. za vse v frančiškanskih cerkvah.

13. novembra P. O. za ude bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

17. novembra P. O. za ude bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

18. novembra P. O. za ude živega rožnega venca.

19. novembra P. O. za vse v frančiškanskih cerkvah; vesoljna odveza za ude tretjega reda.

21. novembra P. O. za ude bratovščine presv. rožnega venca in za ude živega rožnega venca.

26. 28. in 29. novembra P. O. v frančiškanskih cerkvah za vse.

P. O. podeljen udom tretjega reda, keder se zbero k mesečni pridigi in enkrat v mesecu tisti dan, keder je kateremu ljubo.

P. O. podeljen udom bratovščine presvetega Rešnjega Telesa, ko imajo mesečno skupščino, ako so pri maši in nauku, keder deržijo mesečno uro češčenja in enkrat katerikoli dan v mesecu.

Lepa in pa tudi koristna navada, da molijo kristijani za verne duše v vicah pri večernem zvonjenju, se je pri nas še olahnila. Da bi se ta navada če dalje bolj širila, so papeži za njo vže davno podelili odpustke. Sto dni odpustka prejme, gđor kleče moli 129. psalem „Iz globočine“ (ta psalem najdeš v „Nebeški hrani“ 2. del stran 424) ali pa „Oče naš“ in „Češčena Marija“ s pristavkom: „Večni mir in pokoj daj jim, o Gospod! In večna luč naj jim sveti! Naj počivajo v miru. Amen.“ Gđor moli tako vsak večer skozi celo leto, se more vdeležiti še popolnega odpustka enkrat v letu, katerikoli dan, ako opravi spoved, prejme sveto obhajilo in moli po namenu svetega očeta ¹⁾. Ako se želiš vdeleževati naštetih odpustkov, moli eno ali drugo imenovanih molitev kleče eno uro potem, ko se je noč naredila. V Rimu in po Goriškem zvoní za duše v vicah ravno eno uro po avemariji. Papež Pij VIII. so določili ²⁾, da se verni takih krajev, kjer ne zvoní za duše v vicah, vdeležijo imenovanih odpustkov, ako eno ali drugo dotičnih molitev zmoli eno uro potem, ko se je napravil večer. Tako naj molijo, ako se hočejo vdeleževati odpustkov, tudi tam, kjer sicer zvonijo za duše v vicah, pa prej ali poznej. Tako so določili Pij IX. 18. jul. 1877.

¹⁾ Clemens XII. breve: Coelestes Eclae thesauros 11. Aug. 1736.

²⁾ 18. Mart. 1781.

Primeri: Acta Ordinis Minorum an. IV. — P. J. Sajevec S. J. Odpustki; P. Beringer S. J.: Die Ablässe 1887. — Der Marien-Psalter 1888.

Življenje svetega Lovrenca Brindiškega.

III. poglavje.

Mašnik in pridigar, učenik bogoslovja, gvardijan, provincijalj in generaljni definator.

1. Videli smo s kolikim vspehom je Lovrenec oznanjeval božjo besedo v Benetkah. Mnogo njegovih poslušavcev je serčno želelo, da bi bil posvečen v mašnika; potem bi si ga mogli kot spovednika izvoliti za svojega dušnega vodnika. Zato so prosili predstojnike, naj dobé iz Rima privoljenje, da se sme Lovrenec posvetiti v mašnika, preden dopolni leta, ki jih zahteva sv. cerkev. Pa vse prošnje so bile brez vspeha. Njegovi predstojniki so le predobro poznali veliko ponižnost Lovrenčevo; zato ga tudi niso hoteli siliti, naj pred časom prejme mašniško posvečenje, katero so vedeli, da bo le iz pokorščine sprejel, ko stopi v postavna leta. Kazal je namreč svojim prednikom na zgled sv. Frančiška, ki se je imel za nevrednega, da bi bil sprejel sveto pa tudi strašno službo mašnika. Ko so ga pa opomnili, da je bil sv. Frančišek Serafinski pripravljen pokoren biti tudi novincu, ke bi mu ga postavili za predstojnika, menil je, da mora tudi v tem posnemati njegov zgled. Zato se je tudi ponižno vdal željam svojih predstojnikov; saj je dobro vedel, da je njih dolžnost voditi ga. Z molitvijo, postom in drugimi spokornimi deli se je v tihi samoti pripravljaj na posvečenje. Preživel je te dni v tistem tesnem združenji z Bogem, ki daje mašniku vspeh, da more s pridom opravljati svojo težko in odgovorno službo.

Od kar je bil mašnik, so njegove pridige še večí vspeh imele. Predniki so ga poklicali v Verono, da bi imel v stolni cerkvi postne pridige. Dobro so imeli še v spominu pobožnega novinca. Brez števila ljudi iz raznih stanov je v tem času pripeljal zopet na pot čednosti. Najbolj zastareli grešniki so na njegovo besedo dali slovo grešnemu življenju in za naprej živeli prav spokorno in spodbudno.

Tudi mesto Padova je hotelo biti deležno blagoslova, kete-rega je Lovrenec povsod širil. Tam, kaker tudi po družih laških mestih, je pridobil mnogo serc za svojega Gospoda in Zveličarja,

keterega nauke je s toliko gorečnostjo in tako čudovitim vspehom oznanjeval.

Še bolj očevidno je Bog blagoslovil pridige našega pobožnega mašnika v Paviji. V tem času je bilo v Paviji sloveče vseučilišče, ki je iz vseh krajev vabilo mnogo mladeničev v mesto. Ali žalibog večina mladeničev je živela zelo razuzdano. V pohujšanje so bili vsemu mestu. Zastonj so se trudili učeniki, da bi postavili jez temu zlu z dobrim zgledom in natančnim izpolnjevanjem svojih dolžnosti. Ves njih trud ni obrodil zaželenega sadu. Da, razuzdanost mladeničev je bila toliko, da vestni stariši niso mogli pustiti svojih hčeri niti za trenotek iz pred oči. V vse hiše, kjer so še čednost čislali, so bila vrata zaperta tem malopridnežem. Zakaj ob tistem času pregreha še ni vživala pravice, ki jo ima dandanašnji, da se namreč po mestih očitno varuje in pospešuje.

Zaupaje na pomoč njega, ki more v trenotku Savla spreobrniti v Pavla, so šli neketeri k pobožnemu kapucinu patru Lovrencu in mu razložili z zgovornimi besedami strašno pohujšanje, ki se po mestu godi. Pobožni redovnik se je milo jokalo, ko je to slišal. Svoje poste, spokorna dela in molitve je podvojil, da bi sprosil milosti z nebes in Bog je vslišal njegovo molitev. Sè svojo krotkostjo in ljubeznjivostjo si je z božjo pomočjo vmel pridobiti serca in zaupanje teh mladih lahkoživcev. Kaker hitro pa jih je pridobil, stavil jim je tako živo pred oči ostudnost pregrehe in pa lepoto čednosti, da se jih je veliko spreobrnilo in ostro božjo pravičnost potolažilo sè solzami pravega kesanja in pokore. Na enkrat se je pričelo mej mladino popolnoma drugo življenje. Oni mladeniči, ki so bili že pred neketerimi dnevi sè svojo razuzdanostjo in prederznostjo v pohujšanje vsemu mestu, postali so sè svojim lepim vedenjem in krepostnim življenjem vsem zgled. — Kot dušni vodnik, od Boga razsvetljen, si je prizadeval, da pregreho zaduši v korenini. Zato je prepovedal vse shode in družbe; tudi one, ketere svetuje hudobni duh s pretvezo, zapeljivec si mora prizadeti, da zapeljano osebo pripelje zopet na pot čednosti. Lovrenec pa jim je rekel: „Ogibajte se tistih oseb! Najlepši nauk, ki ga morete dati deležnicam vaših zmot in pregreh, je pobožno kerščansko življenje; in ta zgled bo toliko bolj koristil, kolikor bolj od daleč bo svetil.“

Mnogo mladeničev je zapustilo svet in stopilo v red, da se popolnoma darujejo Bogu. Drugi so bili sè svojim pobožnim živ-

ljenjem v spodbudo svojim tovarišem in drugim. Vse to je jako blagodejno vplivalo na prebivavce mesta Pavije. V vseh stanovih se je kazala neka gorečnost do čednosti in kerščanskega pobožnega življenja. Hitro se je razširila vest, kako se je spremenila mravnost v tako razvpitem mestu. Izvedel je to tudi papež Klement VIII., ki je tedaj vladal sv. cerkev.

Ravno ob tem času je papež iskal moža, ki bi bil zmožen spreobračati jude. Menil je, da bo za to najsposobnejši Lovrenec, ker je popolnoma umel hebrejski jezik in sv. pismo. Tudi je ves gorel za čast božjo, zato se ne bo zmenil za zapreke, ki mu jih bodo stavili terdovratni ljudje. Na papeževo povelje je šel Lovrenec v Rim. Sprejeli so ga prav ljubeznjivo in spoštljivo. Sv. oče mu je natanko razodel svoje načerte v tej zadevi, in ponižni Lovrenec je menil, da sam Jezus Kristus k njemu govori po ustih svojega vidnega namestnika na zemlji. Na grobu sv. Petra in Pavla je v goreči molitvi priporočil izročeno mu opravilo njiju varstvu in priprošnji. Potem se je odpravil na delo, da zverši željo papeža, ki je po zgledu svojih prednikov obernil svoje oči tudi na te zgubljene, terdovratne ovčice.

In res, kakor je bilo vže omenjeno, ni bilo bolj sposobnega moža za to težavno opravilo, kakor je bil Lovrenec. Temeljito je znal sveto pismo, govoril gladko hebrejski, sirski in kaljdejski jezik, in s temi vednostmi združeval vse lastnosti, ki so potrebne apostolskemu misijonarju. Zato pa je imel njegov trud tudi najboljši uspeh. Vedno krotkega in poterpežljivega ni razjezila judovska terdovratnost; tudi jim ni očital ničesar s hudimi besedami, vedno je bil ljubeznjiv do njih. Imenoval jih je svoje brate in prijatelje. Njih pazljivost je skušal ohraniti z mičnimi povestmi, ketere je vpletal mej učenje. Ko je pridobil njih pazljivost, skušal je pridobiti tudi njih zaupanje. Razložil jim je, da išče le njih sreče. Saj je ves namen njegovega truda le zveličanje njih duš in pa čast božja. Potem jim je razlagal prerokovanja sv. pisma in dokazal, da so se vsa ta prerokovanja spolnila v Jezusu Kristusu, ki je po prerokih in očakih napovedani mesija in pravi sin božji. Vse to jim je tako temeljito in bistroumno dokazal, da je v teku njegovega triletnega delovanja mnogo judov spoznalo svojo zmoto in se dalo kerstiti.

Da bi jih tem lažje prepričal, rabil je na pridržnici sv. pismo v hebrejskem jeziku pisano. Prebral je dotični odstavek po hebrejski, potem ga pa razložil, da so ga tudi manj učeni umeli,

To njegovo razlaganje je bilo tako temeljito in jasno, njegov govor tako čist in pravilen, da so se celo rabini čudili, kako se je mogel tujec njih jezika tako gladko naučiti in kako more tako dobro razumeti njih pisavce.

Enak uspeh kaker v Rimu je imel tudi v Ferari, kjer je papež sam hodil k njegovim pridigam. Očitno je rekel, da mu je jako žal, ker mu v Rimu obilna opravila niso dopuščala hoditi poslušat pridige p. Lovrenca. Potem je pridigoval nevtrudljivi kapucin v Mantovi, Padovi, Veroni in Benetkah. Povsod je pripeljal mnogo judov v naročje sv. katoliške cerkve. Rabini so škripali sè zobmi, ker so se praznile njih sinagoge, in vender so morali spoštovati služabnika božjega. Najbolj nesterpljivi so bili rabini v Benetkah. Sklenili so vmoriti moža, čiger pridige so jim delale toliko preglavice. Pa Bog, ki je svojega služabnika odločil še za imenitniše reči, varoval ga je v vseh nevarnostih, kteræ so mu stavili sovražniki.

Ko je nekaj časa pozneje prišel Lovrenec v mesto Kazale (Casale), prosil ga je škof, naj tam pridiguje. Rad je storil to. Škofu je bila pridiga tako všeč, da ga je prosil, naj ima nauk tudi za jude, kterih je bilo mnogo v mestu. Škof in mestni predstojnik sta vklenila vse potrebno; določili so dan in uro in zbrali skupaj vse v mestu bivajoče jude. Da bi ne bilo kakega nereda, peljali so može pod vojaškim varstvom v cerkev, judinje pa so spremile noter pobožne žene. Prijaznost in pa skerb, ki so jo skazovali tem nesrečnim, tedaj sploh zaničevanim ljudem, ste veliko pripomogli, da so odložili sovraštvo do kerščanstva in postali dovzetni za nauk, katerega poslušati so bili prisiljeni. Jako sta bila judom vže všeč red in edinost, ki sta vladala v zboru. Še bolj pa jih je presunil pogled slavnega moža, ki jim je govoril. Prijaznost in miloba mu je odsevala z obličja, v vsem njegovem vedenji se je kazala krotkost. Jel jim je razlagati, da zastonj pričakujejo obljubljenega mesija, ker je vže prišel in sicer ob času, ki so ga napovedali preroki, kterih prerokovanje imajo vsi v rokah. Dokazal jim je, da so se spolnila vsa ta prerokovanja do pičice v Jezusu Kristusu. Vse to jim je razkladal tako jasno, bistroumno in učeno, da so morali celo rabini pripoznati, da jih daleč presega v učenosti. To pripoznanje ni ostalo skrito; zato je veliko judov sprejelo kerščansko vero.

Kaker po Laškem, tako je tudi z velikim uspehom pridigoval judom v Pragi, Monakovem in drugih mestih po Nemškem

ko se je v teh deželah mudil zavoljo važnih opravkov. Ti vspehi nas bodo manj iznenadili, če se spomnimo na to, kar je bilo vže povedano o njegovih zmožnostih, njegovi učenosti in posebno o njegovmu znanji sv. pisma.

Ko se je nekega dne pogovarjal z nekim svojim tovarišem o darovih in milostih, ketere mu je Bog vedno skazoval, rekel je, da si upa na pamet spisati sv. pismo v hebrejskem jeziku, ke bi se zgubilo. To bi se nam zdelo prenapeto, ke ne bi poznali njegove globoke ponižnosti in ne vedeli, da se je imel posebni Marijini milosti zahvaliti za toliko znanje, kaker je pogostokrat sam rekel. Ko se je namreč začel učiti hebrejski jezik, prosil je poln zaupanja preblaženo devico, naj mu pomaga premagati vse zapreke in težave. Preblažena devica, katero imenuje sv. Bernard posredovavko božjih milosti, je vslušala njegovo prošnjo. Posilil ga je lahak spanec, in ko se je prebudil, znal je popolnoma hebrejski jezik. Najprvo je rabil ta čeznatorni dar v to, da je razlagal svojim bratom sv. pismo. Če tudi je namreč sam čutil, precej ko je doveršil šole, posebno nagnjenje do označevanja božje besede, vender so ga predstojniki postavili za učenika bogoslovja v Benetkah.

2. Lovrenec je učenje pričel s tem, da je iz svoje šole odpravil tiste modroslovske prepire, ki vznemirjajo in razdvojujejo serca. Sovražil je vsaki prepir. Tista pot se mu je zdela najboljša, ki najpoprej in najbolj gotovo pripelje k resnici. Tega načina se je tudi držal pri učenju, ne glede na to, ketera stranika ga je prva rabila. Prizadeval si je v enaki meri blažiti serce in bistriti duh svojih učencev; v ta namen je v njih zbujał ob enem ljubezen do vednosti in veselje do čednosti. Zato so tudi mnogi njegovih učencev postali prava lepota reda po svoji čednosti in svojem svetem življenju.

Modrost in previdnost, ki jo je kazal pri šolah, ste napotili provincijalja, da je Lovrenca postavil za predstojnika samostanu v Benetkah. Le njemu samemu ta volitev ni bila všeč; zakaj veliko ljubše mu je bilo, v samoti se pečati z molitvijo in učenjem, kaker pa, da je bil tako na svetilnik postavljen in prisiljen več ali menj opraviti imeti sè svetom. Pa moral se je vdati volji svojih predstojnikov, ki se niso ozirali na izgovore, ketere mu je navdajala njegova ponižnost. Zelo je ta izvolitev razveselila njegove sorodnike, zlasti strica, gospoda de Rossija, ker je

smel upati, da bo večkrat kakor do tedaj priliko imel videti svojega netjaka.

Če tudi ob tistem času ni bilo treba kapucinom iskati dobrotljivosti, ker jih je kerščanska ljubezen sama iskala in sè vsem potrebnim preskerbela, moral je vender predstojnik posebno v Benetkah obiskavati razne osebe. Ker prava pobožnost na vse pazi, je hotel tudi svetu nasproti storiti vse, kar zahteva njegova služba. Do svojih podložnih je bil skerban in ljubeznjiv oče; prizanesljiv do družih, oster pa sam do sebe. Hotel je biti tudi sam odvisen in pokoren. Zato je zapovedal bratu Mihaelu iz Bolonije, modremu in pobožnemu starčku, naj vedno pazi nanj, graja ga za vsako pregrešenje proti vodilu in hišnemu redu. Dobri brat je obljubil slušati. Pa vse njegovo opominjevanje je bilo le to, da je moral svojega predstojnika vsaki dan opomniti, da je zdaj čas, naj jenja moliti ali učiti se. Dobro je sicer pridno kor in knjižnico obiskovati; od časa do časa pa je treba priti tudi v obednico, da more človek potem z novimi močmi moliti in učiti se. Na tako opominjevanje je Lovrenec precej zapustil svoje bukve, in nehal moliti ali premišljevali; v vsem je natanko slušal starčka. Samo ob sebi se ume, da je tak predstojnik vestno izpolnjeval svoje dolžnosti. Treba je bila le njegov zgled posnemati, in izpolnil si vse, kar zahteva red. Lovrenec je prihajal vedno prvi na kor in molil cerkvene molitve tako zbrano in pobožno, da so tudi najbolj mlačni zopet ogreli se. Čez vse je ljubil vboštvo; v tej zadevi je šel tako daleč, da je prepovedal sprejeti kako miloščino, če so bili tisti dan preskerbljeni s potrebnim. Seveda moramo to soditi po takratnih razmerah na Laškem in po duhu tistega časa. Le za bolnike je privolil izjemo, in dovolil, da so smeli sprejemati tečne jedi, ketere so se jim pošiljale. Sam si je tudi po vsi moči prizadeval, da je lajšal terpljenje bolnikom. Z eno besedo, Lovrenec je bil dober, skerban oče, ki je pozabil sam na se, da je v telesnih in dušnih potrebah pomagal svojim bratom.

Kapucini v toskanski provinciji so slišali veliko lepega o modrem in učenem predstojniku v Benetkah. Zato so sklenili, da ga bodo zvolili za provincijalja svoji provinciji. Ko so imeli leta 1590 kapitelj v Kortoni, zvolili so res enoglasno Lovrenca Brindiškega za provincijalja. dasiravno je bil še le 31 let star in še le štirinajsto leto v samostanu. Ta izvolitev je bila za Lovrenca še tem bolj častna, ker je bilo v provinciji več redov-

nikov, ki so imeli potrebne lastnosti in zmožnosti za to častno službo.

Lovrenec se je prestrašil, ko je zvedel, da so ga zvolili za predstojnika pokrajini. Izgovarjal se je in prosil višje predstojnike, naj ga ne silijo k službi, za katero je popolnoma nesposoben. Sto in sto raznih vzrokov je naštel; pa v Rimu se niso zmenili za to. Marveč mu je generalj reda zapovedal, naj se vda božji naredbi in sprejme volitev. Moral je iti v Toskano, kjer so ga prav vedelo sprejeli. Njegovi volivci se niso prevarili v svoji nadi; zakaj imeli so v osebi svojega provincijalja ljubeznjivega, skrbnega očeta, ki je nad njimi čul noč in dan, spretnega in izkušenega zdravnika, ki jih je tolažil v njih terpljenji, dobrega pastirja, ki jih je varoval pred dušnim sovražnikom, zanesljivega vodnika po poti popolnosti, po kateri je sam pred njimi hodil kot svitla luč.

Benečanski provinciji, v kateri je bil Lovrenec vzgojen, je bilo zelo žal, da si ga sama ni zvolila za predstojnika. Zato so se podvizali, da zamujeno popravijo, kaker hitro preteče čas njegovega predstojništva v Toskani. Zopet so bili vsi izgovori zastonj. Naš svetnik se je moral rad ali nerad vdati in slušati. Ko pride v Benetke, ga je vse veselo pozdravljalo; zakaj zopet jim je stopil pred oči zgled, ki jim ga je tukaj dajal, in pa zmožnosti, ketere je kazal. Lovrenec bi bil rad prišel skrivaj in na tihem; pa v Benetke se ne dá priti, da bi človeka nihče ne zapazil. Kaker hitro so zagledali gondolo, na kateri se je peljal, obkroži jo tropa družih. Iz vseh so odmevali veseli pozdravi, ki pa so bili ostri meči za njegovo ponižno serce. Vedno je imel pred očmi strašno odgovornost, ki je združena z njegovo službo. Ta zavest ga je tudi tukaj delala ravno tako skrbnega in vestnega predstojnika, kaker je bil v Toskani. Le kratek čas je ostal v Benetkah, da je vredil, kar je bilo treba. Potem se je odpravil na pot, da obišče in pregleda druge samostane po provinciji.

Imel je pa še drugi vzrok, ki ga je silil zapustiti mesto. Hotel se je namreč odtegniti brezštevilni množici ljudi, ki so hodili sleherni dan, da bi ž njim govorili in ga videli ter vprašali za svet v raznih zadevah. Dopalo je namreč božji previdnosti, da je svojega zvestega služabnika kmalu po njegovem prihodu poveščala s čudežem v pričo velike množice ljudi, ki ga je prišla prosit blagoslova. Neki slepec se je namreč dal peljati

h kapucinom, da bi se priporočil patru Lovrencu, naj zanj moli. Po mnogih prošnjah se mu vender posreči, da je prederl skozi množico, ki je stala pred samostanom. Prejel je pa tudi precej plačilo za svoje terdno zaupanje. Provincijalj se je doteknil njegovih oči, storil znamenje sv. križa, in glej! slepec je zopet spregledal. Tisoč jezikov je oznanjevalo ta čudež božjega vsmiljenja in poveličevalo na glas božjega služabnika, na keterega so se dale obrniti besede sv. pisma: „Hvaljen, ki pride v imenu Gospodovem!“

Komaj se je polegel prvi hrum, ki je po Benetkah nastal zavoljo tega, kar se zgodi drugi čudež. Mlada deklica je zbolela za smert. Njeni žalostni stariši so dobro vedeli, da more zdravje zadobiti le po čeznatorni poti. Zato so bolnico, ki je bila vže na pragu večnosti, prinesli, naj Lovrenec nad njo moli in jo blagoslovi. Božjemu služabniku se v serce smilijo žalostni stariši in bolna deklica. Moli nad njo in jo blagoslovi, in pri tej priči vstane deklica vsa zdrava in čversta. Po tem dogodku in imelo veselje zbrane množice ne konca ne kraja! Vsi so ga imenovali čudodelnika in gnjetli se, da se dotaknejo njegove obleke ali pa mu poljubijo roko. Ta navdušenost je tem bolj rasla, čim bolj se je poniževal naš svetnik. Sam se je imenoval ni imel za velikega grešnika, — množica ga je imela za svetnika; skrival se je, pa so ga poiskali; sam se je poniževal pod vse, drugi so ga povzdigovali nad vse.

Misleč da se bo odtegnil hvali, podviza je tem bolj, da odpotuje, kaker hitro mu bo mogoče. Pa njegova slava je šla povsod pred njim; povsod so ga sprejeli kot posebnega božjega služabnika, če tudi si niso upali kazati svojega navdušenja in spoštovanja, ker so se bali, da ne bi žalili njegove ponižnosti.

Njegovi podložni so vže tako vedeli, da mu ni za hvalo in sovraži prilizovanje. Le eno sredstvo je bilo, natančno in vestno izpolnjevanje dolžnosti, ki ga je moglo podkupiti. Da bi to povsod dosegel, je bil namen njegovega truda in opominjevanj, s katerimi je tudi mlačne zbujal k novi gorečnosti.

Krotkost in nepristranost ste vodili vse njegovo delovanje. Vsako napako je grajal po zasluženji, ne meneč se, če jo je storil mlad ali star, predstojnik ali podložni. Vedno pa je njegovo gorečnost vladala modrost. Ni se mu zdelo primerno, da bi grajal predstojnike v pričo družih; še celo svete jim je dajal le

na tihem. Takisto tudi ni očitno grajal skrivnih napak podložnih. Vedno pa so bila njegova opominjevanja ljubeznjiva in prosta vsacega očitanja. Ravno s tem je tudi vedno dosegel svoj namen, da so zopet vstali, ki so bili padli.

Ko je provincijaljš tako obiskoval različne samostane, dobi žalostno vest, da je njegov stric in župnik cerkve sv. Janeza, Peter de Rossi, nevarno zbolel. Hvaležnost in ljubezen ga silita iti k bolnemu sorodniku. Njegov prihod skoraj nezavednega bolnika neizrečeno razveseli in nove moči ga prešinejo. Ni prosil svojega stričnika, naj mu sprosi od Boga ljubo zdravje, le odpuščenja napak, ketere je storil morebiti s svojem dušnem pastirstvu, je želel. Lovrenec, ki je pogostokrat občudoval vestnost in gorečnost, s katero je skerbela za izročeno mu čredo, prigovarjal je vmirajočemu, naj terdno zaupa na božje vsmiljenje. In bil je priča, kako veselo in mirno je zvesti pastir izročil svojo dušo v roke svojemu stvarniku.

Ta dogodek je bila nova spodbuja za Lovrenca, da je podvojil svojo gorečnost. Videl je, kako se celo vesten in pobožen dušni pastir prestraši strašnega trenutka, ki odloči za vso večnost. Zato je svoje brate pri obiskovanji še bolj priserčno opominjal, naj se vjema njih življenje še svetostjo njih stanú.

Prebivavci mest, kamer je imel priti na svojem popotovanji, so skušali vedno zvedeti dan in uro njegovega prihoda. Šli so mu naproti, prosili ga blagoslova, pred njega pokladali bolnike, da bi jih ozdravil. In mnogo jih je ozdravelo. — Ko je šel iz Padove v Bassano, pripeljali so mu dve ženi, ki ste bili obsedeni od hudega duha. Molil je nad njima navadne molitve in ju blagoslovil sè znamenjem sv. križa. Ena je bila precej rešena hudega duha, drugi pa reče: „Idi in zaupaj na Boga! Bog ti hoče še nekaj časa pustiti to terpljenje, vender bo tudi za te kmalu prišla ura rešenja.“ Kaker je rekel svetnik, tako se je tudi zgodilo. Sploh je bil Bog svojemu služabniku podaril veliko moč nad hudobnimi duhovi. Pri vsaki priliki, ki se mu je ponudila, posluževal se je te moči; opominjal pa je pričujoče, naj se oproste še tolikanj bolj jarma pregrehe in hudobije, ki je mnogo nevarniši, kaker če je gdo obseden od hudobnega duha.

Popotovanje, na katerem je storil toliko čudežev, ga pripelje tudi v Verono. Tukaj je živel sloveč zdravnik, ki je poskusil vže vsa sredstva, ketera mu je ponujala učenost, da bi ozdravel svojo bolno ženo. Nazadnje sklene iskati pomoči pri na-

šem svetniku. Ta blagoslovi bolnico, in naenkrat je bila zdrava. Zdravnik, ki po svojem poklicu ni rad pripoznaval čudovitih ozdravljenj, spoznal je očitno, da se sme to čudovito ozdravljenje bolj imenovati vzbujenje k življenju kaker ozdravljenje, ker je bila bolezen njegove žene po človeško neozdravljiva. Tega mnenja je bila tudi zdravniška šola. Vsi zdravniki so morali spoznati, da je žena po čudeži ozdravela. Bili so tudi toliko nesebični, da so izrazili željo, naj bi pač vsi bolniki v mestu ozdraveli po tem načinu. — Naj opustimo druga ozdravljenja, omeniti hočemo le dveh bolezní: raka in božjasti, za kateri navadno ni pomoči. Neka nuna iz reda sv. Dominika je imela raka, ki jej je hudo razjedal život; pater Lovrenec jo je blagoslovil sè znamenjem sv. križa, in bolnica je ozdravela. — Neko drugo osebo je lomila in metala božjast. Ko pa je polna zaupanja povžila košček kruha, ki je svetniku ostal, ozdravela je popolnoma.

Ti in drugi čudeži so njegovo slavo še bolj širili; zato je sklenil svetnik, da hoče po ovinkih in samotnih krajih hoditi od enega samostana do drugega. Pa tudi ta zvijača mu ni nič koristila. Povsod so ga precej spoznali in s častjo ter hvalo obsipali. Zdaj je hotel splošnemu občudovanju uiti s tem, da se je preoblekel. Del je kapuco na glavo in zadel na ramo veliko vrečo otrobov, češ, da ga bodo imeli za brata, ki miloščino prosi. Tako napravljen in obložen je šel enkrat v Padovo, da bi ondi obiskal beneškega patrijarha kardinalja Vendraminija. Pa zvijača mu je malo pomagala; zakaj kmalu so spoznali svetega moža v podobi prosečega brata, in veselo so ga spremili do kardinaljeve palače.

Iz vsega serca je želel pater Lovrenec, da bi hitro pretekla leta njegovega predstojništva. Slednjič je mogel sklicati v Benetke kapitelj (zbor), da mu izvoli naslednika. Menil je, da ga ne bodo več nadlegovali z raznimi častnimi službami. Pa jako se je zmotil; zvolili so ga za kustosa, ki je bil odločen, da zastopa pokrajino pri generalnem kapitelju, ki se je imel sniti dne 31. maja 1596 v Rimu. Pa to še ni bilo vse. V generalnem kapitelju je bil izvoljen za generalnega definitorja, če tudi se je branil po vsi moči. P. Jeronim iz Sorbe, novoizvoljeni generalj kapucinskega reda, je bil jako vesel, da je imel mej svojimi svetovavci tako imenitnega in učenega moža.

Lovrencu so tudi naročili naj sestavi z drugimi svetovavci nekako „pravno vodilo“, po katerem hočejo dvojljiva vprašanja presojati in odločevati. Pri posvetovanji o tej zadevi se je odli-

koval s bistroumno razsodbo in pravimi nasveti. Vsi so bili veseli, da se je zročilo tako modremu možu delo, ki je bilo še v poznejših časih na korist redu.

Generalj je od dne do dne bolj spoznaval in čislal novega svetovavca. Pošiljal ga je kot svojega namestnika v razne provincije, da je pregledaval samostane. Osem in tridesetletni Lovrenec je kazal povsod pri vseh naredbah skušenost, previdnost in modrost, ki je navadno lastna zreli starosti.

V prostih urah se je bavil sè spisovanjem izverstnih spisov, ketere nam je zapustil. Prav skerbno je zdeloval tudi svoje pridige. Vsi škofje in župniki, koder je hodil, so ga prosili, naj pridiguje v njih cerkvah, dà, celo papež je hotel slišati slavnega pridigarja. Zato je velel Klement VIII., naj ima l. 1598. postne pridige v Ferari. Papež je bil jako zadovoljen; temu se pa tudi ne gre čuditi; saj je veljal Lovrenec za najboljšega govornika svojega časa. Naj še omenimo, da je hodila te pridige poslušat tudi avstrijska princesinja Margareta, katero je namerjal papež ravno poročiti sè španjskim kraljem Filipom III. — Ta pobožna princesinja se je popolnoma izročila vodstvu našega svetnika in si ga izvolila za svojega spovednika. Iz njegovih ust je slišala najlepše nauke o svetosti zakona, o dolžnostih do svojega kraljevega moža, in o vzgoji otrok, s katerimi bo morebiti Bog blagoslovil zakon. Teh nauk se je deržala kraljica sve svoje življenje. Pogostokrat se je o tem pogovarjala tudi sè svojim možem. S tem je zadobil kralj veliko spoštovanje do našega služabnika božjega. Ko je prišel pater Lovrenec leta 1609. kot poslanec na španjski dvor, sprejel ga je kralj z največim spoštovanjem in odlikovanjem.

Komaj je končal postne pridige v Ferari, kar zve, da si ga je pokrajina v Švici na zboru v Lucernu, kateremu je predsedoval generalj sam, zbrala za provincijalja. Imel pa je ob tem času zveršiti jako važna naročila in vrediti neketere provincije, zato je imel dovolj vzroka, da je odklonil namenjeno mu čast. Morali so se zadovoljiti, da so prejeli le nekaj pisem iz roke moža, ki so ga želeli v svojo sredo.

Mej vednim delom za posamezne, kaker za ves red je želel na generaljnem kapiteljnu leta 1599. vse častne službe odložiti. Mesto tega so ga zopet izvolili za generaljnega defnitorja. Novi generalj Jeronim iz Kasteljferatija mu je vzkazal vrediti kapucinske provincije po Avstrijskem in Nemškem, ki so jih vže pred

dvema leti bili sklenili vstanoviti. V naslednjem bomo videli, s koliko modrostjo in previdnostjo je sv. Lovrenec zveršil to delo na zadovoljnost papeževo in cesarjevo, na prid svojega reda in vseh vernih.

Narava in človek.

Pred teboj, o človek, leži na široko odperta velikanska knjiga. Z debelimi čerkami zaznamovana je notri modrost in vsegamogočnost božja; — v njej pa tudi najdeš prekrasnih nauk za tvoje življenje. Ta znamenita in prekoristna knjiga, ki vedno pred našimi očmi odperta leži in iz katere so se svetniki Boga in sebe spoznavati učili — ta veličastna knjiga je — narava. Poslušaj, kako lepo o njej piše blaženi Ludvik Blozij.

„Stvari, če jih prav premišljujemo, napolnjujejo našo pamet z občudovanjem božje vsegamogočnosti in užigajo v naših srcih ljubezen do našega Gospoda, ker je cel svet kaker velika knjiga z božjim perstom pisana, v kateri mnoge stvari mesto čerk stojijo. Pobožni človek pa, katerega dušne oči so odperte, zapopade v duhu, kako čuden da je Bog stvarnik, ako njegova dela premišluje, in vzdigne se od lepote premišljevanih stvari k najlepšemu vsega lepega, ki je studenec vse lepote. V tem veselem premišljevanju najde vsako reč tako čudavredno, da se prisiljenega čuti s prerokom (Davidom) zaklicati: „Kako veličastna so tvoja dela, o Gospod, vse si v modrosti naredil. Razveseljuješ me, o Gospod, s svojimi stvarmi, in radujem se nad deli tvojih rok.“ —

Tudi naš serafrinski učitelj sveti Bonaventura je vskliknil premišljujoč stvarjenje božje: „Kedorkoli si, o človek, odpri oči, napni ušesa, razveži ustnice in pripravi svoje serce, da spoznaš v vsih stvareh svojega Boga, da ga boš poslušal, ljubil, hvalil, molil, povelicevali in častil, da se morebiti vesoljni svet zoper tebe ne vzdigne.“ — Zapomni si pa tudi to resnico, da po stvareh ti Bog sam mnogokaj na serce polaga. Upri, o človek, v naravo svoje oči in čitaj tam nauke za svoje življenje.

Stopimo na breg sinjega morja. Kako veličasten pogled je to! Pred nami se razprostira neizmerna vodena planjava, po kateri urni brodovi kaker lastavice letajo iz ene dežele v drugo.

— Ali čuj tisto prej tako mirno morje — kako je naenkrat prestrašno in grozno postalo — kako rohni in bobni in krepke brodeve kaker orehove lupine semtertje meče in ob skale razbija. — Strašen, grozen pogled!

To denes mirno, jutri neizmerno morje prebuja v človeku razne lepe misli. V plavajoči ladiji na vodi vidi pravo podobo svojega življenja. Mirno je morje večkrat v življenju, zlasti v rani in nežni mladosti. Ali oberne se vreme, vetrovi začnejo pihati in valovi se vzdigovati — t. j. strasti se v človeku prebudijo in skušnjave se v ladijo našega življenja zaganjati začnejo, tako da mnogokrat res človeka strah in groza preleti, da ga ne bi morebiti ti valovi vgonobili. In ti valovi ne pokopljejo samo telesa v strašno večno globočino, ampak — o groza — tudi dušo.

Mirno je večkrat morje; ali smeš pa tej tišini zaupati? — Vprašaj mornarje, oni ti povedo, kako nestalna je ta morska tišina. Mali oblačič jim priča, da bo morje kmalu besnelo. Tako se tudi na nas privali dostikrat skoro nenadno nevarnost. Pač je potrebno, da vedno pazimo in da smo dobri kermarji. — Ali kaj si more pomagati sam človek v mali barčici — proti strašnim valovom? O, sam je slab in lahko omaga. Neki pregovor pa nam pravi: „Kedor ne zna moliti, naj se gre na morje učiti.“ — Molitev tolaži torej brodarja — tolaži pa tudi nas in zdatno nam pomaga. — Upanje se mornarju vzbuja, ko mej temnimi oblaki svitlo zvezdo zagleda; — upanje gotove zmage tudi naše serce napolni, če v nevihti svoje oči v „morsko zvezdo“ — v Marijo vpremo.

Ozri se nadalje, o človek, tjakaj na visoke gore in čudi se, kako terdno stojijo že tisoče in tisoče let. Deroče vode jih niso še poderle, peneče morje ni jih spodkopalo, švigajoče strele jih razrušiti ne morejo — one stojijo. Vprašaj jih, kakšen nauk ti pa one dajejo, te skalnate, sterme gore? Čuj njih mogočni glas: „Oziraj se z nami vedno proti nebu, tam gori nad oblaki išči pomoči, ako želiš stanoviten v dobrem ostati; ako se hočeš vbraniiti peklenski besnosti in viharju, v nebo še oziraj!“

Veličastna narava — ta neizmerna knjiga je prevelika, da bi jo mogli vso pregledati, vsa poglavja pazljivo prebrati. Poglejmo nekoliko samo še v eno poglavje, v rastlinstvo, v naravo v ožjem pomenu besede. Stopimo na polje in na verte in učimo se tamkaj živeti — ker narava nam kaže mnogo lepih in živih podob življenja.

Zelo prijeten je sprehod po lepo obdelanem vertu mej krasnimi cveticami in košatim drevjem, zelo prijeten počitek v hladnem gaju ali pa v senci velikega z gostim perjem obraščenega drevesa. Sediva, dragi bravec, v duhu pod tako drevo in premišljuje to prekrasno naravo, lepe rastline; premisliva, kako je vse to nastalo, kaj je bilo na takem vertu negdaj in kaj je zdaj.

Ali še pred moramo se spomniti prekrasnega verta, v katerega je Bog naše perve stariše postavil. — Kakšen razloček mej tistim rajem, ki ga je Bog sam zasadil — in pa mej današnjimi verti, ki jih človek v potu svojega obraza po dolgem trudu zasadi. Kako je bilo v božjem vertu vse popolnoma — in koliko nepopolnosti je po naših vertih — čeravno so mnogi tudi prav lepi! — Kakšen razloček je pa tudi mej prvim človekom pred grehom in po grehu! — Ko je prvi človek grešil, zapodil ga je Bog iz raja veselja in angelj božji s plamenečim mečem stražil je na vratih. Zemlja mu ni več brez truda rodila le koristnih dreves in zelišč, ampak osat in ternje. V potu svojega obraza jo je moral obdelovati. — Radi bi se bili vernili naši prvi stariši v raj veselja — ali angelj božji jih je odpodil v pusti svet.

Ni pa samo ta kazen zadela nesrečni človeški rod — človek si je nakopal še večo nesrečo. Nekedaj je bil sam gospodar nad strastmi in slabim nagnjenjem, njegova volja je bila krepka, kaker hrast, ki ga veter omajati ne more. — Ali zdaj je vse drugače. Strasti in slaba nagnjenja niso več tako v naši oblasti. Naša volja je kaker šibko drevesce, katero je treba vedno podpirati, da se ne omaje, ali veter je dostikrat tako močan, da premaga človeka. — Ob kratkem recimo: Človek je bolj k slabemu kaker dobremu nagnjen, a ne samo to, on tudi mnogo slabega stori. Na njivi njegovega življenja je vedno več ali manj plevela, ki ga je treba neprestano pleti, da ne zaduši dobrih rastlin.

Sveti Alfonz L. pravi, da je naše serce vert, v katerem vedno divja in škodljiva zelišča rastejo. Zato je treba imeti vedno orodje pri rokah, da jih zatiramo in trebimo, ker hoče Bog čisto serce. „Bodite svetí, ker sem jaz svet.“ „Bodite popolnoma, kaker je vaš Oče nebeški popolnoma“ — pravi Kristus, in „Blager jim, ki so čistega serca, ker bodo Boga gledali.“

Take misli nam more buditi krasna božja narava in še mnogo drugih. — Ostaniva v duhu še v lepem vertu in premi-

šljúva nadalje. Krasen je ta vert, vse je popolnoma, vse na svojem mestu, povsod zagleda oko mnogo mikavnega. Kaj pa je tam v daljavi? Tam vidimo še neobdelano polje. Videti je, da bi se bilo dalo še mnogo dobro obdelati, zemlja je pripravna še dosti več obroditi — le delavci so preleni. Zadosti se jim zdi, da le nekaj dobijo, — da bi se kaj bolj potrudili, se jim ne zdi vredno — raje počivajo. Zato pa jim bode polje vedno slabše.

Kakšen razloček torej mej tim prekrasnim vertom in neobdelanim poljem — in vender je vse v eni planjavi, vse v enaki zemlji. Kjer zdaj ta vert stoji, je bilo morebiti pred tudi kako merišče — ali trud in vstrajnost, podpirana z roso božje milosti, to je premenilo puščavo v raj.

Kaj ne, prava podoba človeškega življenja! Pusto in prazno je mnogoketero serce — brez vsake čednosti in lepote — pravo merišče. Zopet druga serca se zadovoljujejo z malim lepoticjem, z redkimi čednostmi — mnogo več bi lahko storili. „A, zakaj to — pravijo mnogi — dovolj je samo, da se zveličam, ni potreba, da bi bil velik svetnik.“ Ali tako besedovanje je nevarno. Sv. Avgustin pravi, da kedor ne napreduje, nazaduje, in „kader praviš „dovolj je“, se pogubljaš.“

Nahaja se pa na svetu prilično število tudi takih, ki želijo in si skerbno prizadevajo, da postanejo njih serca — popolnoma, podobna prijetnemu vertu, po katerem se njih nebeški ženin radostno sprehaja. V širjem pomenu besede ima sv. cerkev mnogo rodovitnega zemljišča, ki rodi in vzgaja prekrasne cvetlice. To so zlasti redovi, bratovščine in druga pobožna društva, mej drugimi tudi Tretji red.

Kaj misliš, draga kerščanska duša, ali je mogoče iz puščobe in merišča napraviti lep vert — izčistiti plevel in ternje in mesto tega nasaditi sadonosno drevje in krasne cvetlice? To je: ali je mogoče napraviti iz slabega človeka dobrega in krepostnega? Da, z božjo pomočjo je vse mogoče. Res je sicer, marsiketeri plevel se ne da tako naglo vničiti. Mnoge slabe navade imajo v človeku tako globoke korenine, in toliko jih je, da se človek kar prestraši dela — ali vender ne obupati! Rekli smo, da je z božjo pomočjo vse mogoče. Teh le pripomočkov, tega le orodja se poslužuj:

Najpred imej zmirom gorečo željo po popolšanju in popolnosti. — Kedor lepega verta imeti ne želi, se tudi zanj nigdar trudil ne bo.

Potem pa rad in goreče moli, zlasti pa goji premišljevalno molitev. Molitev je zelo koristno in pripravno orodje, da osnažimo njivo našega življenja.

Ponavljaj nadalje vedno vsaj dobri sklep, da hočeš v ljubezni do Boga napredovati.

Premišluj in preiskuj svoje pogoške. To preiskovanje pa mora biti po nauku sv. Avguščina, ostro. Potrebno je zlasti tiste poglavitnejše pogoške pregledati, v katere padaš večkrat. Naša serca so kaker različna zemlja; ena ima več ene verste plevela, druga pa drugačnega. — Pri tem preiskovanju se pa ne sme pogoškati terdnega sklepa in prave odločnosti poboljšati se. Sv. Terezija pravi, da se hudič odločnih duš zelo boji. Strašljivec, omahljivec in nestanovitnež ne bo nigdar iz puščave verta napravil. — Se ve pa da se mora človek večkrat Bogu in Mariji za pomoč priporočiti, ker, če ne, gotovo omaga.

Slednjič se vprašaj večkrat, zakaj si na svetu, zakaj si kristijan, zakaj si morebiti v kakšni pobožni družbi?

Da pa pri očiščevanju svojega življenja ne omagaš, naj ti obudi pogum naslednji zgled iz zgodovine starih redovnikov.

Neki redovnik je bil v začetku svojega življenja zelo goreč, ali s časoma se je ohladil ter mlačen postal. Želel je pa vender verniti se zopet na pravo pot, ali žalosten je bil, ker ni znal, kako bi se tega lotil. Vprašal je nekega starega redovnika za svet. Ta ga potolaži in mu se sledečo pravljico pogum obudi.

Neki oče zapove svojemu sinu, da naj polje očisti, ki je pa vse polno ternja in plevela bilo.

Ko pa sin zagleda, koliko dela in truda ga čaka, zgubi ves pogum in namesto delati, se vleže in zaspi. Očetu se potem izgovarja, da se on tega lotiti ne upa. Oče mu pa reče: Moj sin, jaz ne zahtevam od tebe drugega, kaker to, da vsaki dan samo toliko zemlje očistiš, koliker je ležeč človek pokrije. — Sin je potem tako delal, in na tak način tudi polagoma polje očistil.

Stori tudi ti tako, in gotovo se boš poboljšal, če je tvoje serce še tako pusto. — Ne zabi ozirati se pa ob enem tudi po lepih zgledih — in učiti se tako duhovnega vertnarstva.

P. — n — n.

P. Bernardin Portogruarski,

vesoljni poglavar frančiškanskega reda.

(Dalje.)

Zelo bi se motil človek, ki bi menil, da P. Bernardin sam bogsigavedi kaj vse misli o sebi in o svojih lastnostih in zaslugah, ki jih ima pred drugimi, ako ga že tako visoki gospodje in prijatelji časte in povišujejo, kaker smo to povedali zadnjič. Ali bila ga je povsod pohlevnost sama, kaker človeka, ki se nikomer ne sili. Se prav zelo ga je veselilo, če se kje niso dosta zanj zmenili in ga, dasiravno nevedé, ponižali. Tako se je imel nekega dne v Benetkah prepeljati po vodi sè svojim spremljevalcem od terga sv. Marka na drugo stran, seveda zastonj. Poprošeni prevoznik pa začne na to prošnjo strašno kričati, jima primke dajati in ju preklinjati, kaker zna to le Italijan. Tovariš Bernardinov je stal le bolj od daleč in želel se še dalje vmekniti od broda, Bernardin sam pa ostane nepremekljivo na svojem mestu in mirno posluša, dokler se brodar ne naveliča vpiti in ju zmirjati.

Popotovaje po Beneškem, pa tudi na daljnih potih je nalezel ne redkokrat na marisikaj, kar bi se mu gotovo ne bilo primerilo, če bi bil bolje pokazal, kedo da je. Pa tega ni hotel nigdar storiti; še veselilo ga je, če so se tako nad njim motili.

Tako je prišel enkrat sè še enim bratom v gosposko hišo na kmetih, kjer je bil gospod redovnikom velik dobrotnik. Prijazno ju sprejmo, vender spoznata iz vsega, da ju ima gospoda za brata lajika, ki nabirata miloščino za samostan. Še le za nekaj časa opazi gospod, da imata verh glave izstrižene lase ali tonzuro, da sta toraj duhovnika, kar mu tudi povesta na vprašanje. Ko pa izve, da je prišel k njemu sam gvardijan samostana sv. Mihela, kateri mu je pred nekaj leti razkazal vse znamenitosti po samostanu in cerkvi na tem otoku, mu je bilo zelo žal, da ga ni prej spoznal, zato jima skuša zdaj nadomestiti, kar je prej opustil.

Spet drugi pot se oglasi sè svojim spremljevalcem v nekem samostanu očetov kapucinov. Takrat je bil že provincijal. Samostanski hlapec jima odpre vrata ter koj reče, da morata počakati do konca večernic, — ob eni sta prišla —, ker je ves-

ta čas v njihovem samostanu odločen za molčanje. Dasi nista še nič kosila, vender namigne P. Bernardin svojemu tovarišu, naj molči in ga ne izda, in tako gresta oba v refektorij ali obednico. Ko odbije ura za večernice, pride tjakaj samostanski tercijalj in ko izve, da ptujca še denes nista kosila, jima gre precej nekaj pripraviti. Potem se razgovarja ž njima in ker misli, da sta klerika, ki gresta dalje študirat iz enega samostana v drugega, se začne prav po domače pogovarjati s provincijaljem, kar je bilo temu zelo všeč. Za nekaj časa začne venderle dvojiti, če sta v resnici ta dva to, za kar ju ima, in skuša se vsakoverstnimi vprašanji iz njiju izmamiti, kaj da sta prav za prav, dokler ju tako ne užene, da se ne moreta več pritajevati. Precej gre povedat o. gvardijanu, kateremu je bilo zelo neljubo, da mu niso prej naznanili gosta.

Z Dunaja, kjer je imel P. Bernardin ravno postne pridige, je moral l. 1856 iti kar naravnost v Rim, kjer so bile o binkuštih redovne volitve ali kapitelj in je bilo treba voliti novega poglavarja za cel red, ker je P. Venancij iz Čelana že preživel svojih šest let v tej službi. Na poti tjakaj je šlo vse dobro in srečno in tudi P. generalj ga sprejme s vso častjo, ker je bilo že tudi v Rimu znano njegovo zaslužno delovanje. Nazaj grede pa se mu spet primeri, da ga niso spoznali za to, kar je bil. Z bratom lajikom, ki ga je spremljal, pride v neki frančiškanski samostan ter zaprosi, da bi ju sprejeli pod streho. To sicer store, vender se malo zmenijo za P. Bernardina, ker mislijo, da je prej ko ne kak lajik ali klerik, ki se še uči in keterega je eden ali drugi provincijalj seboj vzel v Rim. Tudi pri mizi ga posade skoraj na zadnje mesto, ali P. Bernardin se derži, kaker bi se to samo ob sebi razumelo. Slučajno dobi gvardijan tega samostana še tisti popoldan od nekod pismo, v katerem se mu naznani, da je provincijalj iz Benetek, P. Bernardin, prej ko ne že tam in naj se mu izroči priloženo pismo. Precej mu pride na misel, da nihče drugi ne more biti ta provincijalj, kaker tisti sobrat, ki so ga pri obedu posadili skor da na zadnji prostor. Da se popolnoma prepriča, vpraša še brata lajika, ki je ž njim prišel, če je njegov tovariš provincijalj, in ko mu ta poterdi, da je, ga gvardijan pošteno ošteje, zakaj mu ni tega prej povedal. Pri večerji pa so mu skazali prav posebno čast. Prijazno in ponižno vedenje provincijaljevo pa kmalu vmiri gvardijana, ker

spozna, da ima opraviti z možem, ki takih pomanjkljivosti proti volji nima za velike pregreške.

Nekaj drugačnega se mu primeri v Ostrogonu na Ogerskem. Iz Bude, kjer je imel misijon za italijanske delavce, gre na Dunaj, mej potjo pa se tudi tu oglasi pri svojih samostanskih bratih. Sprejmo za z največo prijaznostjo, ne da bi vedeli, kedo in kaj da je. Beseda da besedo, in tako pride mej njimi pogovor tudi na serafinsko vboštvo. P. Bernardin veli, da se mu to pri njih ne zdi dobro vravnano, ako svojo plačo za vzdrževanje dobivajo od vlade, ki bi jo toraj tudi lahko vtergala ali vstavila, ako ne bi hoteli plesati, kaker ona gode. Bolje bi bilo, meni P. Bernardin, da bi si potrebnih stvari sprosili, kaker prvotno, od ljudstva. Ko mu reko, da bi se tako tu nič ne dobilo, ker niso ljudje na to navajeni, jim reče: „Sv. Frančišek nam je obljubil, da bomo tako živeli, in deržal bo besedo. Dajte mi vrečo in pojte z menoj, jaz bom z vami nabiral.“

Ta tako odkritoserčen odgovor, posebno pa, ker je zelo gladko in lepo latinsko govoril, zbudi v dobrih redovnikih misel, njih gost bi vtegnil kako višo službo imeti v redu in zato skrivaj poprašajo njegovega spremljevalca lajika za ime in službo tega patra. Brat pa, ki ni razumel ne latinsko, ne nemško, ne ogersko, je le to spoznal iz njihovega pozvedovanja, da bi radi znali ime patrovo, ter jim pove, da mu je Bernardin ime. Ker je bilo pa ravno takrat generalju frančiškanskega reda tudi P. Bernardin ime, toda iz Montefranka, zakličejo neketeri redovniki, ko zaslišijo to ime: „Kolika sreča! generalj našega reda je pri nas!“ — in precěj časa je minilo, preden so se prepričali svoje zmote.

Omeniti bi mogli še marisikaj, kar je doživel. Nad takimi zmotami je imel največe veselje, pač najbolj zato, ker ravno taki slučaji duha razvedre, in bratovsko zaupljivost zbujajo in vzdržujejo, ki se ravno pri redovnikih sme imenovati posebno velik blagoslov.

Pa tudi iz družih obzirov je bilo popotovanje ž njim prijetno, če je bila pot še tako slaba in popotovanje težavno. Ima namreč neki poseben dar, da hitro vsako količkaj znamenito stvar opazi, in zato je bila hoja njemu in spremljevalcu vedno mikavna in poučna.

Ko se je l. 1856 vračal iz Rima od binkuštnega kapiteljna, je obiskal mej potjo tudi najznamenitejša svetišča serafinskega

reda v Asizi, v dolini rietski in na gori Alverniji, kjer je bil gotovo že večkrat v duhu, kaker marisiketeri drugi sin sv. Frančiška. Sploh se rad oglašá ne samo pri menihih svojega reda, temuó tudi drugih redov, óe ga pot mimo njih pripelje, kjer se rad preprosto in neprisiljeno razveseljuje. Kader je pa s kom peš hodil, je vselej zjutraj prvo uro premišljeval in sta kar molóó hodila. Potem pa je skušal z raznimi pomenki, resnimi in veselimi, svojega spremljevalca kratkočasiti in mu težavnost popotovanja olajšati. Veókrat si je tudi z moónim, krepkim glasom zapel kako pobožno pesem, kader je bil óisto na samem. Ko je šel enkrat na Tiroljskem po težavni, slabi cesti navzdol, je tako preseróno in genljivo prepeval lepo Marijino pesem, da so tovarišu stopile solze v oóí.

Še le devet in trideset let star je bil P. Bernardin 1861 óe v drugíó kot provincijalj na konci triletne službe. Služba predstojnika cele okrajine je óe sploh ternjeva in polna skerbi in sitnosti, ker mora vedno ozir imeti na tolike samostane, ki so po raznih in različnih krajih in imajo tudi različna opravila, kaker tudi na posamezne osebe in njihove sposobnosti in vsakoverstna nagnenja. Še prav posebno težavna je bila ta služba za P. Bernardina zadnja tri leta njegovega službovanja. Zavoljo vojske, ki se je začela 1859 mej Pijemontezi in našo Avstrijo, so bili samostani po Beneškem in Lombardiji v veliki nevarnosti. Óe bi se bilo takrat posreóilo „novim vandáлом“ (razsajavcem), kaker so imenovali priveróence kraljevega roparja Viktor Emanuela, da bi bili só svojo vojsko prestopili reko Minóijo, bi bila óe takrat zadela samostane nesreóa, ki jih je nekaj let kesneje. Ker se je vedelo, kako so gospodarili ti ljudje po družih pokrajinah, ki so si jih podvergli, zato je bilo tudi po beneških samostanih takrat vse v strahu. Skerbni predstojnik si je štel v dolžnost, na vse strani tolážíti in spodbujati, miriti in priporóati molitev in zaupanje v Boga. Zato je pogostoma prihajal v tiste samostane, ki so bili v najbolj nevarnih krajih, da jih oseróí. Doloóí jim nekatere molitve, da bi genili vsmiljenje bóžje. Ko je obiskaval te samostane, se je moral vedno po nóí voziti, ker so bili po dnevi vsi vozovi na železnici polni samih vojakov. Rad je prevzel te in mnoge druge težave, in le to je óelel, naj bi bile nekako zadostovanje, da odvernejo nevarnost, ketere se je tudi sam zelo bal. Za zdaj je res še vse ostalo pri starem, sovražnikov ni bilo, óeravno so nevarni oblaki ostali še na nebu

in je le časi zagermelo, da napove bližnje razdjanje. P. Bernardin je srečno doslužil tudi druga tri leta svojega provincialjstva.

Preden omenimo kaj o naslednji službi P. Bernardina, se nam zdi potrebne, da nekoliko spregovorimo o razdelitvi frančiškanskega reda.

Obširni red sv. Frančiška se je v teku časov razdelil na dvoje, na tako imenovane konventuale (minorite) in observante. Konventuali so dobili od papeža neketera polajšanja v spolnjevanji sv. vodila in imajo tudi nekaj lastnine, ter svojega verhovnega poglavarja ali generalj-ministra. Observanti pa so sklenili ojstreje izpolnovati sveto vodilo, prav po besedi in volji sv. Frančiška. Papež Leon X. je želel, da bi se spet vsi sinovi sv. Frančiška združili in zedinili, pa se mu ni več posrečilo. Ostali so vsak pri svojem. Obe stranki ste si smele voliti lastnega generalj-ministra, vendar tako, da je le generalj observantov smel rabiti pečatnik z napisom: „Minister Generalis totius Ordinis sancti Francisci“, t. j. generalj-minister celega reda sv. Frančiška. — Kesneje so nastali še kapucini, ki živijo tudi pod lastnim generaljem.

Razun konventualov toraj in kapucinov so vsi drugi udje reda sv. Frančiška pod enim verhovnim poglavarjem. Pa tudi mej observanti samimi so nastale razne preuredbe, vsled kterih so se razcepili na četvero, na prave observante, na rekolekte, reformate in aljkantarince (diskalceate ali bose), ki se z različnimi statuti ali postavami nekoliko razločujejo mej seboj. Po slovenskih krajih imajo le reformati svoje samostane, samo v Ptuj na Štajarskem so minoriti. Ker mora generaljni minister za vse štiri verste podložnih enako skrbeti, zato se za vsako teh posameznih redovnih vej izvoli previden, skušen mož, ki zastopa njene zadeve pri najvišem redovnem poglavarji, in oskerbuje zadeve raznih okrajin pri rimski svetovavnici. Zato se le-ti tudi imenujejo vesoljni oskerbniki ali generalj-prokuratorji. In tako obderži vsaka teh vej svoje posebnosti, vse skupaj so pa venderle le ena edinstvena celota.

Tako službo je moral zdaj P. Bernardin sprejeti, ker so ga l. 1862 izvolili za generalj-prokuratorja reformatov. Ker vsi ti oskerbniki v Rimu stanujejo pri generaljnem ministru, zato se je moral tudi on zdaj preseliti v Rim, kjer je stanoval v samostanu reformatov „pri sv. Frančišku na Bregu“ (San Francesco a Ripa),

ob reki Tiberi. Težko se je ločil od domače okrajine, v kateri je deloval toliko let v raznih službah, od ketere je tudi sam prejel premnoge dobrote in se i je hotel zato hvaležnega skazati, kaker dober sin skerbni materi, ki ga je zredila in oskerbela. Pa tudi vse druge ude tiste provincije je glas o tej izvolitvi zelo osupnil in razžalostil, ker so si bili vsi svesti, koliko je storil zanjo in kako skerbel za vse podložne. Dnevi slovesa so jim bili žalostni dnevi. Le ta misel jih je tolažila, da bo P. Bernardin tudi zanaprej skerbel za svojo in njih provincijo z enako gorečnostjo, kaker doma.

Nevtrudljiva delavnost in nenavadne zmožnosti beneškega provincijalja so bile mnogo prej v Rimu znane, preden je sam tja prišel. Patrijarhi, nadškofi in škofi po Beneškem in drugih krajih, koder ima provincija svoje samostane so že mnogo let prej, ko so v kakeršnih koli zadevah prihajali v Rim, pripovedovali svojim prijatelom o vsestranskem, zelo rodovitnem delovanji patra iz Portogruara, kako ga spoštujejo in visoko cenijo sami in vse ljudstvo, kako sv. cerkev in apostoljski sedež on sam otroški ljubi in to ljubezen in vdanost tudi vsem drugim z besedo in zgledom živo priporoča. Tadanji redovni generalj, P. Bernardin iz Montefranka, se je sam prepričal, kako skerbno in pametno si je P. Bernardin prizadeval povzdigniti in izboljšati samostansko življenje, kako silno je priporočal spolnjevanje redovnega vodila in kako je hrepenel obnoviti učenje modroslovja in bogoslovja. Zato ga je pa tudi v tem prizadevanji na vso moč podpiral.

Verh tega je bil pa P. Bernardin že prej enkrat v Rimu, namreč l. 1856, ko je bil ravno ta Bernardin iz Montefranka za generalja izvoljen. Po vseh samostanih, kjerkoli se je na poti oglasil, posebno v Rimu samem, povsodi si je pridobil ljubezen samostanskih bratov sè svojim ponižnim, prijaznim in resnično bratovskim obnašanjem. Toraj ni čuda, da so novo izvoljenega prokuratorja reformatov tudi v njegovem novem samostanu preprijazno sprejeli in mu vsestransko čast in zaupanje skazovali. Ravno pri zadnjem kapiteljnu l. 1862 na novo izvoljeni generaljni minister P. Rafael iz Pontékija mu je precej vse zaupal, ter mu mnogokrat najtežavniša in važniša opravila izročil.

Enako veljavo si je pridobil tudi kot govornik, tako da mu je kardinalj-vikarij, ki na mesto papeža vlada rimsko škofijo, naložil, naj ima v adventu 1862 pridige v cerkvi pri nunah Salezi-

jankah. V Rimu je to posebno velika čast, če komu kak cerkven knez naloži, naj pridiga, ne da bi se bil tisti prej sam ponudil. In ta čast je doletela našega P. Bernardina. Pa tudi mesta po severni Italiji so želela vsaj časi slišati zopet svojega nepozabljivega govornika, in so ga za to naprosila že ko je šel v Rim. Visoki duhovni gospodje so mu izročevali tudi druga važna in častna opravila. Zmej vsega tega, kar se mu je nalagalo že z naprej, je mogel samo eno spolniti, namreč adventne pridige pri Salezijankah. Primerilo se mu je nekaj, kar mu je za dolgo časa zaverlo vse delovanje zunaj samostana.

Meseca junija 1863 gre sè svojim prijatelom, monsinjorom Novello v Soriano, kamer se pripelje iz Rima v enem dnevi. Že sta blizu samostana, kar se zverne voz in P. Bernardinu se zelo pretrese glava. S početka so mislili, da ne bo hudega, toda motili so se. Izcimila se je iz tega huda, dolga bolezen, ki ga je spravila na kraj groba. Molili so za njega v beneški provinciji in drugod, da bi mu sprosili zdravje, ne samo po moških, tudi po ženskih samostanih, katerim je marsikaj dobrega storil, pa videti je bilo, da jih Bog noče vslišati. Njegove duševne moči sicer niso opešale, tako da je mogel vsa svoja opravila kot prokurator sam izvrševati, razun nekaj mesecev, ko je bila bolezen najhuja; vender je preteklo celo leto, da ni maševal in tudi potem je moral še dolgo v posebni celici imeti altar, ker še v samostansko kapelico za bolnike ni mogel priti. Zdravnikom je bila njegova bolezen kaker uganjka, ki se ne da vgeniti. Berž ko ne se mu je bolezen že prej nabirala, ker je bil na duhu preobložen, zdaj pa ko je padel in se ves pretresel, ga je pa poderla. Cela tri leta ni prišel sam iz samostana, tako počasi je šlo zdravje naprej. Marsikaj dobrega je zaostalo, kar bi bil v tem času lahko storil; z druge strani mu je pa zopet Bog dal priložnost, da se vadi v poterpežljivosti, ne tolikanj zaradi bolečin, ki jih je prestal, kaker zaradi tega, ker ni mogel skerbeti za dušni blager bližnjega, kar je tolikanj želel. Da mu pa vender čas ne poteče brez vse koristi, je napeljeval in spodbujal mlaje sobrate, posebno tiste, ki so mu bili pomočniki v službi, kako naj spisujejo pobožne knjige in sestavljajo koristne spise za izrejo mladih redovnih bratov.

Zelo ga je tolažilo, da so ga pogostoma obiskovali ne samo domači, temuč tudi višja duhovščina, ki ga je s primernimi pogovori dramila in oserčevala. Kardinalj Silvestri, monsinjor Bel-

grado, patrijarh carigrajski in monsignor Fessler, škof šentipolitski so ga večkrat obiskali. Kardinalj Villecourt (beri „Viljkúr“) ga je tudi zelo čislal in je berž ko ne nagovoril tudi slovečega škofa iz Orleansa, Dipanlupa, da je prišel k njemu in mu pokloknil eno svojih del.

(Konec prih.)

Sveti rožni venec.

(P. H. M.)

(Dalje.)

Kedor moli rožni venec v teh žalostnih časih, naj misli na tolaživno obljubo :

„Moji cveti so slavni in častni sadovi.“

Taki obljubi se tudi ne bomo čudili, če premišljujemo v s e b i n o rožnega venca. Sestavljen iz apostolske vere, molitve Gospodove, iz pozdravljenja nadangelja Gabrijelja, pozdrava tete svete Elizabete in molitve svete cerkve, ter ima v sebi tudi vse skrivnosti naše svete vere. Posamezne dele rožnega venca so sestavljali torej ss. apostolji, nadangelj, sveta cerkev, sveti Duh, Kristus sam. Keder molimo apostoljsko vero, pričamo, da živo verujemo vse razodete resnice svete vere. V molitvi Gospodovi prosimo, naj se Bog poveljuje na vse mogoče načine, in naj nam dodeli, kar zahtevajo naše dušne in telesne potrebe. V angeljskem pozdravu počaščujemo Marijo v njenih najslavnejših prednostih, kličemo jo na pomoč v vseh stiskah življenja, in tudi v nevarnostih smertne ure. Keder premišljujemo sv. skrivnosti, tedaj prehaja duh najvzvišeniše predmete vere od rojstva sinu božjega po njegovem življenju in terpljenju, v njegovi smerti, v njegovem vstaniu, vnebohodu, v poslanju sv. Duha, do slavnega venčanja njegove preblazene matere za kraljico nebes in zemlje. V takem premišljevanju se nam dviga duša iz prahu pozemeljskega do prestola Najvišjega, ter prehodi premišljeva in móle ves obseg svete vere. Ali je torej kaj lepšega, vzvišenišega, obsežnišega, svetejšega kakor je molitev s. rožnega venca ?

A še veličastniši nam se pokaže rožni venec, če pogledamo njegovo čudežno u r e d b o. Tu mi je pretresati navidezno najmanjše drobnosti, ker prav te so, ob ketere se neprijatelji in

sovražniki rožnega venca najraje spotikajo, ter je preošabno zaničujejo. Da govorimo z apostolom: „Oni hulijo, česar ne razumejo.“ V rožnem vencu se ponavlja angeljski pozdrav 150krat ter namešča tako Davidovo pesmarico (psalterium), ki ima tudi 150 pesmi (psaljmov). Zatorej je rožni venec vernikom to, kar mašnikom brevir ali cerkvene dnevnic. Rožni venec je takorekoč brevir neduhovnih.

Marijina ta pesmarica ima torej 3 dele: veseli del, žalostni, častitljivi, imenovani po skrivnostih, ki jih obsega vsaki. Vsaki del je zase, popoln in doveršen; in vender so vsi trije popolna celota in tako nas spominjajo na največo skrivnost, na presveto trojico.

Ker so skrivnosti odrešenja takorekoč rože, imenuje se ta molitev lepo tudi „rožni venec.“ Na roži vidiš zelene liste, terne, erdeče cvete. Zelena barva nas spominja na skrivnosti upanja v veselem včlovečenju. Terni so bodalca terpljenja in spominjajo na žalostne skrivnosti izveličanja. Erdeči cvetovi izrazujejo veselje, ter kažejo častitljive skrivnosti spremenjenja in poveličanja odrešenikovega. Izverstna ta molitev je toraj prečuden venec duhovnih rož. Ker je Marija vse te skrivnosti preživela s svojim božjim sinom, zato jo cerkev imenuje „rožo duhovno;“ češčenje njeno, ki se izmed drugih pobožnosti razločuje kaker roža izmed cvetic, to imenuje „rožni venec.“

Verhu tega ima vsaki trih delov petkrat po deset, t. j. 50 češčenamarij. Število 50 pa je v svetih knjigah skrivnostno, je sveto število. Vsako 50. leto je bilo v stari zavezi „sveto leto.“ to se pravi: to leto so počivali od vsakega dela; blago in premoženje, ki je bilo prodano kakerkoli, se je povračalo na prvega posestnika ali lastnika; odpuščeni so bili vsi dolgov; sužnji so dobivali slobodo.

S tem, da 50krat ponavljamo angeljev pozdrav, tako je Marija naznanila, dobivamo toisto v duhovnem oziru, namreč: mir čisti vesti, izgubljene milosti in dobrote, odpuščanje grehov, oslobojenje iz sužnosti greha in hudiča.

Ker se pa more vse to neposredno zgoditi le po Bogu in po milosti božji, zato se tudi prošnje z Gospodovo molitvijo v določenih presledkih neposredno vdevajo v angeljevo pozdravljenje, in sicer 15krat. Tudi to število ima v sebi veliko skrivnost. Beremo

namreč v sv. pismu: „Daj del sedem in tudi osem.“*) Pod „sedem“ umeva sv. Jeronim pisano postavo stare zaveze, in pod „osem“ umeva postavo milosti nove zaveze, ter piše zoper Jude in krivoverne marcijonce in manihejce: „Judje so dajali del sedem, ker so verovali soboto, ali del osem niso dali, ker niso sprejeli svetega evangelija, in ker so tajili vstajenje na dan Gospodov. Nasprotno pa dajeta krivoverca Marcijon in Manihej del osem, ker jemljeta evangelij, ali tega dela ne pristavljata delu sedem, ker tajita staro postavo.“ Sedem in osem torej morata imeti svoj del: naša vera mora obsegati razodenje stare in nove zaveze, da bomo otroci izveličanja. To je pomen 7 in 8krat ali 15krat ponavljane molitve Gospodove v rožnem vencu,

V starem templju jeruzalemskem sta bile dvorišči: izunanje, iznotranje. V prvo dvorišče je deržalo „sedem“ stopnjic, v zadnje „osem“, kaker pravi prerok Ezekiel. Po vseh teh 15 stopnjicah je bilo treba iti, da se je prišlo v svetišče. — Svetišče, v katerem Bog prebiva na perotih kerubov, so nebesa. Petnajstere stopnjice v nebesa so vera in dejavno češčenje petnajsterih skrivnosti odrešenja, ki jih premišljujemo v rožnem vencu. Ali se ne dviga naš duh v takem premišljevanju res od zemlje v nebesa, do svetišča Gospodovega, ker prehaja od skrivnosti, kaker od stopnjice do stopnjice, ki so molitev Gospodova, po kateri se začenja vselej nova in višja skrivnost?

David je zložil „15“ pesmi (psalmov), ki so jih peli stopaje po stopnjicah v tempelj, in ki se imenujejo stopne pesmi (psalmi *graduales*). Kaj drugega dela katoliški kristijan, keder moli rožni venec, kaker da premišljuje petnajstere skrivnosti posnema ono petje, ker petnajstkrat zapoje desetko angeljsko, hvaleč in časteč Marijo? Rožni venec je res prečudno mojstersko delo!

Ker je pa celota tako popolna in doveršena, torej je tudi prividno najneznatniši del doveršen in popoln, kar lepoto vsega le povzdiguje. Zato je ves rožni venec razdeljen v desetke češčenamarij, ker je 10 konec vseh števil. Od enice ne moreš naprej ko do 10, in po desetici se začenja sopet enica. V desetici so vsa mogoča števila, vse prestave, odstave, premembe, sestave. Zato je deset najpopolnše število, in torej podoba največje popolnosti.

*) Eccle. 11, 3: Da partem séptem nec non et octo, po naše prav: „Razdeli (svoj kruh) sedmim in tudi osmim.“ Zgorenja razlaga je sicer pobožna ali vendar sama na sebi neopravičena.

Tako jo naznanja sv. pismo, in Bog jo vpotrebljuje. Največo нравno popolnost, po kateri človek postaja pravičen, po kateri se posvečuje, doseže tedaj, če natanko izpolnjuje zapovedi, in vseh teh zapovedi je Bog dal 10. Ko je prosil Abraham Boga, da naj prizanese Sodomi, je postavil 10 pravičnih, in Bog je odgovoril: „Ne bom je pokončal z avoljo 10“. Svetopisemski razlagavci pravijo: „Do 10 pravičnih se je sklonilo odpuščanje, ker je bil Bog pripravljen, da Sodomljanom zanese zavoljo onih, ki so se deržali 10. zapovedi božjih“. Takisto govori Kristus v priliki o gospodarju, ki je iskal delavcev za vinograd, da prvi in zadnji so dobili plačila eno „desetico“. S tem pa Kristus naznanja, da bodo z večnim življenjem poplačani, kateri izpolnjujejo 10 zapovedi, in še takrat, če jih Bog najde v pravičnosti 10 zapovedi še le na večer njih življenja. Veliko to resnico nam kaže Marija z 10kratnim angeljevim pozdravom, ter se nam v prošnjah pozdrava ponuja za srednico.

V 31 „pesni“ prosi človek v „10 stihih“ odpuščanja grehov in večnega izveličanja; 11 stihu pa govori Bog sam, da je vslišal te prošnje. Prav tako kličemo v rožnem vencu 10 krat k Mariji: „Prosi za nas zdaj in na našo smertno uro. Amen“, da bi po njeni prošnji dobili taiste milosti. Veličastna molitev je to, primerna duhu sv. pisma, polna globokega pomena, polna največih skrivnosti celo v drobnostih.

Nili vredba sv. rožnega venca nekaj čudežnega, nadčloveškega, zares nebeškega, božje modrosti darilo po Mariji, takorekoč delo božje, kaker pravi sv. pismo: „Vse po meri, številu, tehti“ vravnano? — Tudi „tvarni rožni venec“, narejen iz kamena ali lesa, slonokosti ali biserov, celo on služi visokemu namenu te molitve: ker mora imeti človek, ki je iz duha in tvarine, tudi nekaj čutnega, da podpira pobožnost in dviganje duha; ker čutna reč derži duha, da ne zahaja od premišljevanja; ker tvarni predmet spominja na notranje čiščenje Marijino; ker nam je draga in prijetna tudi tvarina, ki spominja na duhovno. Ni li bila posebna tolažba marisiketerim svetnikom, ko so se s tega sveta ločevali s podobo Križanega in z rožnim vencem v rokah: ne li zato, ker jim je bilo obodvoje to zastava njih izveličanja?

Zdaj pa vedi, koliko je vredna misel onih nasprotnikov rožnega venca, da je zgolj ustna molitev, brez občuta in pomena, ki ne deluje na serce in duha, da so lesene besede, ki se ponav-

ljajo brez potrebe, da ta molitev torej ni za učene, izobražene, sploh ne za naš čas.

Narobe je prav. Prav našemu času je ta molitev posebno potrebna. Rožni venec ni le „ustna“ ampak tudi „premišljajna“ molitev, in sicer premišljevanje prvih in največih resnic svete vere; premišljevanje prvih in največih skrivnosti kerščanstva. Kaj je potrebnjšega našemu brezverskemu in tvarinskemu času, če ne prav tako premišljevanje? Jasno bi izprevideli, da je zveličanje človeške duše nekaj posebno imenitnega, ker se je zavoljo nje včlovečil sam božji sin; — da je greh hudo nad vse hudo, ker je začetnik življenja in gospod veličastva zavoljo njega vmerl na križu; — da naloga, ki jo imamo storiti v tej pedi časa, velja za vso večnost; — da človek ni vstvarjen za bogastvo in časti in veselo življenje, vstvarjen je mariveč, da se mertvi in zatajuje, da hodi po potu križa, ako hoče priti za svojim zveličarjem v nebеса; — da je sveta cerkev, vladana in vojena po svetem duhu, edina božja izveličanska naprava, ki more človeka časno in večno osrečevati; — da počenja torej neznansko hudodelstvo zoper Boga in ljudi, kedor ruši njene podlage. Tako premišljevanje bi človeku pokazalo, da pravo izobraženje in resnična omika in prava sloboda in pravo narodov blagostanje je najti le v živi in dejavni veri; — da nevera in nepostavnost in nenravnost prej ali potlej podre podpornje deržavam; — da znanstvo in omika, vglajenost in vmetanost brez cerkvenega duha in življenja so najostrejša orožja v pomor družbe človeške in poštenega življenja. Rožni venec podaja torej v tem premišljevanju kratko vsebino vse svete vere. Kedor bi ga jasno umeval, in po tem umevanju ravnal svoje življenje, ta bi bil pravi kristijan in pravi grajan. V ta namen je Marija dala sveti cerkvi to molitev v času, ki je bil cerkvi in deržavi tako nevaren, kakor je dandanašnji.

Rožni venec je pa tudi za naš čas „prav znamenita molitev“. Slišati ni bilo še, da bi bil rožni venec v roke jemal brezverski kristijan. Znamenje in popravek krivoverstva je in zlasti dandanašnjega umstvovanja, da se med drugim posebno rožni venec zaničuje in napada: ker prihaja od Marije; ker je bil sv. Dominiku dan v izkorenjevanje krivoverstvi; ker obsega češčenje Marijino, in to češčenje studijo skoro vsi krivoverci — hudobna kača ji peto zalezuje.

Krivoverci molče o tem hvalospevu Marijinem, vsi narodi

katoliškega sveta pa ga pobožno in radi pojo že pet stoletji, da odmeva po kočah in palačah, po kmetih in po mestih, po cestah in svetiščih. Sveti rožni venec je prav posebno katoliška molitev, in v današnjih dneh velja kakor očitno versko izpoznavanje. Kjer se nahaja s. rožni venec, tam je gotovo tudi otrok katoliške cerkve, in sicer dober in goreč otrok. Izkušamo sami, da mlačni in hladni katoličani, da ljudje, ki so pripali neverski olik, redko molijo rožni venec ali pa nobenkrat. Sovražnikom vere glavna naloga je, da prav take pobožnosti smešijo in odrivajo češ, da vero očiščujejo nepotrebnih pritiklin. Dobro vedo namreč, da se bo vera sama zgrudila, kader ji vzamejo izunanje pobožnosti. Ne daj si jemati tega veličastnega darila Marijinega, ampak rabi ga ko branilo in ščit žoper sovražne napade v vseh dušnih in telesnih nevarnostih.

(Dalje prih.)

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Remšnika, 24. avg. 1889.

Jula Krelj 3. red. je meseca avgusta t. l. veliko kost po naključni v grlo dobila. Kost je bila 3voglata in špičasta bolj ko prst široka. V hudi sili priporočila se je Lurški materi božji, sv. Antonu in sv. Blažu z namenom 9dnevnico opraviti in sv. mašo najeti. Drugi dan gre k zdravniku v Ivnik da bi jej kost iz grla potegnil, a ni bilo mu mogoče. Reva je bila že celo slaba ker jo je dušilo. Zdravnikova gospa je roke sklepala in prosila Boga za pomoč, in kmalu je zletela palec široka kost iz grla. Zdravnik reče na to, da je čudežno, ker drugače bi jo kmalu bilo zadušilo. Toraj izreka pristržno zahvalo L. M. B., sv. Antonu in sv. Blažu.

Ivana K. iz Sl. goric prišla je predlanskim k svojemu bratu na R. in potoževala, kako njen mož ž njo ravna. Imel je neko znanje nepostavno in hotel vse tja spraviti, govoril je celo, da bo vso živino prodal itd.

Brat jej naroči, naj devetdnevnico napravi v čast sv. Antonu in pristržno moli, na priprošnjo sv. Antona bo mili Bog vedenje nesrečnega moža k zpoznanju resnice in pravice naklonil. Ivana začne moliti in ko domov pride, bilo je že vse v redu. Mož živine ni prodal, ni več k isti hiši hodil in njegovo obna-

šanje postalo je celo drugače. Ker je imela namen to v Cvetji razglasiti in sv. Antonu zahvaliti se, bila je resnično vslišana, in zdaj živita bolj mirno in veselo.

Iz Št. Jerneja 1. avg. 1889.

Priporočila sem 2 ženi in 1 moža, ki so že vmirali, sv. Antonu, na čiger prošnjo so ozdraveli. Obljubila sem to v Cvetju naznaniti, kar s tem storim.

M. Z.

Od Sv. Ilja v Slov. gor. 16. sept. 1889.

Zahvaljujem se Bl. Dev. Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu za pomoč v bolezni, v dušnih in telesnih potrebah in tudi še prihodne pomoči upam in prosim.

N. N. tretjerednica.

Iz Št. Vida 30. avg. 1889.

Imela sem hudo bolezen v ustih; veliko skerbi, in žalosti mi je prizadela. Zdravniki so mi slabo obetali, da zna biti iz tega žalosten nasledek. V tej veliki žalosti se obrnem k Materi Božji vedne pomoči, in sv. Frančišku Serafinskemu z devetdnevnic, in z obljubo, ako me ljubi Bog reši te nadloge po priprošnji Matere Božje in sv. Frančiška, za to očitno se zahvaliti v Cvetju.

Hvala Bogu in Materi Božji in sv. Frančišku, meni se je vse na boljše obrnilo, in zdaj sem popolnoma zdrava.

Tretjerednica.

Od Slovengraške okolice.

Bila sem silno žalostna, ker so me po nedolžnem tožili. Priporočala sem se vernim dušam, sv. Antonu in Materi Božji sedem žalosti, ter sem obljubila, da bom, ako me Bog usliši to objavila v „Cvetju“. Hvala Bogu! krivi tožniki so osramoteni, jaz pa mirna in vesela.

M. Š. tretjerednica.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo:

č. P. Tomaž Žunič, mašnik 1. reda sv. Frančiška, † v Mariboru 26. avg. t. l. v svojem 70. letu, goreč častivec sv. rožnega venca; tretjerednice skupščine mariborske: Marija Ogrizek od Sv. Janža, Margareta Pavlič od Kapele, Marija Franjš od Sv. Nikolaja.

